

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2018/66
Karar Sayısı : 2018/37
Karar Tarihi : 2/5/2018
R.G. Tarih-Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Vergi Dava Dairesi

İTİRAZIN KONUSU: 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinin 28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Kanun'un 33. maddesiyle eklenen (5) numaralı fıkrasında yer alan "...ithal veya..." ibaresinin Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Davacı hakkında özel tüketim vergisi tarh edilmesine ve bir kat vergi ziyai cezası kesilmesine ilişkin işlemin iptali talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENİLEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu kuralı da içeren 13. maddesi şöyledir:

"Müteselsil sorumluluk ve ceza uygulaması

Madde 13- 1. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından ithal edilen ham petrolün Türkiye'deki rafinerilere fason olarak rafine ettirilmesi sonucu elde edilen (I) sayılı listedeki malların tesliminde doğacak özel tüketim vergisinin ödenmesinden, ham petrol ithalini gerçekleştirenlerle birlikte, ilgili rafineri şirketi müteselsilen sorumludur.

2. (I) sayılı listedeki malları teslim alanların, bu malları daha yüksek tutarda vergiye tâbi bir mal olarak kullanmak veya üçüncü kişilere satmak suretiyle vergi ziyaına sebebiyet vermeleri halinde, ziyaa uğratılan vergi bunlar adına tarh olunur ve tarhiyata 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 344 üncü Maddesine göre vergi ziyai cezası uygulanır.

3. (II) sayılı listedeki malların ilk iktisabı, teslimi veya ithaline ilişkin işlemleri gerçekleştirenler, bu işlemlerden önce özel tüketim vergisinin ödendiğini gösteren belgeleri aramak zorundadırlar. Bu mecburiyete uymamak suretiyle gerekli verginin ödenmesinden önce işlem yapan gümrük memurları, kayıt ve tescile yetkili memurlar, motorlu araç ticareti yapanlar, bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler ile icra memurları, ziyaa uğratılan vergi, vergi cezası ve gecikme faizinden mükellefle birlikte müteselsilen sorumludurlar. Ancak bunlar, ödemek zorunda kaldıkları vergi, ceza ve faizler için mükellefe rücu hakkına sahiptirler.

4. (Ek: 4/6/2008-5766/19 md.; Değişik: 28/3/2013-6455/33 md.) 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18 inci maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen ulusal markeri bulunmayan ya da standartlara uygun olmayan özel tüketim vergisine

tabi malları bulundurduğu tespit edilenler adına, malların tespit tarihindeki miktarı üzerinden 11 inci maddedeki esaslara göre özel tüketim vergisi resen tarh edilir. Bu tarhiyata ayrıca vergi ziyai cezası uygulanır.

5. (Ek: 28/3/2013-6455/33 md.) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malların bulundurulduğunun tespit edilmesi halinde, bu malları bulunduranlar adına; her bir tespit için bu Kanuna ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan malların 50 litreyi, (B) cetvelinde yer alan 2402.20 ve 2402.90.00.00.00 (yalnız tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar) G.T.İ.P. numaralı malların 5.000 adedi aşması hâlinde ise müteselsilen sorumlu olmak üzere, bu malları bulunduranlar ile **ithal veya imal edenlerden herhangi biri adına; malların tespit tarihindeki emsal bedeli veya miktarı üzerinden 11 inci maddedeki esaslara göre özel tüketim vergisi resen tarh edilir. Bu tarhiyata ayrıca vergi ziyai cezası uygulanır.**”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Aydın AYGÜN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre mahkemeler, bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları kanun ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı görürler veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırlarsa o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidirler. Ancak bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. Başvuru kararında, 4760 sayılı Kanun'un 13. maddesine 28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Kanun'un 33. maddesiyle eklenen (5) numaralı fıkrada yer alan “...*ithal veya...*” ibaresinin iptali talep edilmektedir. İtiraz konusu ibarenin yer aldığı kuralda, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malların bulundurulduğunun tespit edilmesi hâlinde müteselsilen sorumlu olmak üzere bu malları bulunduranlar ile ithal veya imal edenlerden herhangi biri adına, malların tespit tarihindeki emsal bedeli veya miktarı üzerinden özel tüketim vergisinin resen tarh edileceği ve bu tarhiyata ayrıca vergi ziyai cezası uygulanacağı öngörülmüştür.

4. Bakılmakta olan davada uyuşmazlığın konusunu, Bitlis ilinde davacı Şirkete ait çekici ve dorsesinde yapılan arama sonucunda tespit edilen kaçak sigaralar nedeniyle belirlenen vergi ziyai cezalı özel tüketim vergisi oluşturmaktadır. Kanun'un 13. maddesinin (5) numaralı fıkrasına göre söz konusu vergi nedeniyle sorumlu olanlar bu malları bulunduranlar ile ithal veya imal edenlerdir. Bu kapsamda davada kaçak sigaraların davacı tarafından ithal edildiğine ilişkin bir tespite yer verilmemiştir. Mahkemenin istinaf incelemesini gerçekleştirdiği Ankara 5. Vergi Mahkemesinin 5/10/2017 tarihli ve E.2016/1757, K.2017/1274 sayılı kararında da davacının kaçak sigarayı *bulunduran* kişi konumunda kabul edildiği anlaşılmaktadır.

Esas Sayısı : 2018/66
Karar Sayısı : 2018/37

Dolayısıyla “...ithal veya...” ibaresinin bakılmakta olan davada uygulanma olanağı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu’nun 13. maddesinin, 28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Kanun’un 33. maddesiyle eklenen (5) numaralı fıkrasında yer alan “...ithal veya...” ibaresinin, itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE, 2/5/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Başkanvekili
Zühtü ARSLAN	Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM

Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Serruh KALELİ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye	Üye	Üye
Recep KÖMÜRCÜ	Nuri NECİPOĞLU	Hicabi DURSUN

Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Muammer TOPAL	M. Emin KUZ

Üye	Üye	Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN	Kadir ÖZKAYA	Rıdvan GÜLEÇ

Esas Sayısı : 2018/66
Karar Sayısı : 2018/37

Üye

Recai AKYEL

Üye

Yusuf Şevki HAKYEMEZ